

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV (EU) 2018/844**av 30. mai 2018****om endring av direktiv 2010/31/EU om bygningers energiytelse og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 194 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,etter den ordinære regelverksprosedyren⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Unionen har forpliktet seg til å utvikle et bærekraftig, konkurransedyktig, sikkert og avkarbonisert energisystem. Energiunionen og rammen for energi- og klimapolitikken for 2030 fastsetter ambisiøse unionsforpliktelser om å redusere klimagassutslippene ytterligere med minst 40 % innen 2030 sammenlignet med 1990, om å øke andelen fornybar energi som brukes, om energisparing i samsvar med Unionens ambisjoner, og om å forbedre Europas energisikkerhet, konkurransevne og bærekraft.
- 2) For å nå disse målene kombinerer gjennomgåelsen i 2016 av Unionens regelverksakter om energieffektivitet en ny vurdering av Unionens mål for energieffektivitet for 2030, som angitt i Det europeiske råds konklusjoner av 2014, en gjennomgåelse av de grunnleggende bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU⁽⁴⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/31/EU⁽⁵⁾, og en styrking av finansieringsrammen, herunder de europeiske struktur- og investeringsfondene (ESIF) og Det europeiske fondet for strategiske investeringer (EFSI), som i siste instans vil forbedre de finansielle vilkårene for investeringer i energieffektivitet på markedet.
- 3) I henhold til direktiv 2010/31/EU skulle Kommisjonen innen 1. januar 2017 foreta en gjennomgåelse i lys av de erfaringene og framskrittene som var gjort ved anvendelsen av nevnte direktiv, og om nødvendig framlegge forslag.
- 4) For å forberede denne gjennomgåelsen traff Kommisjonen en rekke tiltak for å samle inn dokumentasjon om hvordan direktiv 2010/31/EU hadde blitt gjennomført i medlemsstatene, med vekt på hva som fungerte og hva som kunne forbedres.
- 5) Resultatet av gjennomgåelsen og Kommisjonens konsekvensanalyse viste at det var behov for en rekke endringer for å styrke de gjeldende bestemmelsene i direktiv 2010/31/EU og forenkle visse aspekter.
- 6) Unionen har forpliktet seg til å utvikle et bærekraftig, konkurransedyktig, sikkert og avkarbonisert energisystem innen 2050. For å nå dette målet trenger medlemsstatene og investorene tiltak som tar sikte på å nå det langsiktige målet for klimagassutslipp, og som avkarboniserer bygningsmassen, som står for omlag 36 % av alt CO₂-utslipp i Unionen, innen 2050. Medlemsstatene bør tilstrebe en kostnadseffektiv balanse mellom avkarbonisering av energiforsyningen og reduksjon av sluttforbruket av energi. For dette formålet trenger medlemsstatene og investorene en tydelig

⁽¹⁾ EUT C 246 av 28.7.2017, s. 48.

⁽²⁾ EUT C 342 av 12.10.2017, s. 119.

⁽³⁾ Europaparlamentets holdning av 17. april 2018 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. mai 2018.

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU av 25. oktober 2012 om energieffektivitet, endring av direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU og oppheving av direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 av 14.11.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/31/EU av 19. mai 2010 om bygningers energiytelse (EUT L 153 av 18.6.2010, s. 13).

visjon som rettesnor for sin politikk og sine investeringsbeslutninger, med veiledende nasjonale milepæler og energieffektiviserings tiltak for å nå målene på kort sikt (2030), mellomlang sikt (2040) og lang sikt (2050). Med tanke på disse målene og Unionens samlede ambisjoner når det gjelder energieffektivitet, er det viktig at medlemsstatene angir forventede resultater fra sine langsiktige strategier for renovering og overvåker utviklingen ved å fastsette nasjonale framdriftsindikatorer, idet det tas hensyn til nasjonale forhold og utviklingstrekk.

- 7) Paris-avtalen av 2015 om klimaendring etter den 21. partskonferansen for De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring (COP 21) styrker Unionens innsats for å avkarbonisere sin bygningsmasse. Idet det tas hensyn til at nesten 50 % av Unionens sluttforbruk av energi brukes til oppvarming og kjøling, hvorav 80 % brukes i bygninger, er oppnåelsen av Unionens energi- og klimamål knyttet til Unionens innsats for å renovere bygningsmassen ved å prioritere energieffektivitet, anvende prinsippet om «energieffektiv først» og vurdere innføringen av fornybar energi.
- 8) Bestemmelsene om langsiktige strategier for renovering fastsatt i direktiv 2012/27/EU bør flyttes til direktiv 2010/31/EU, der de passer bedre inn i sammenhengen. Medlemsstatene bør kunne bruke sine langsiktige strategier for renovering for å ivareta brannsikring og risiko i forbindelse med kraftig seismisk aktivitet som påvirker energieffektiviserende renoveringer og bygningers levetid.
- 9) For å oppnå en svært energieffektiv og avkarbonisert bygningsmasse og sikre at de langsiktige strategiene for renovering gir de nødvendige framskrittene i arbeidet med å bygge om eksisterende bygninger til nesten nullenergibygninger, særlig ved en økning i totalrenoveringer, bør medlemsstatene gi klare retningslinjer og sette opp målbare og målrettede tiltak samt fremme lik tilgang til finansiering, herunder for segmentene i den nasjonale bygningsmassen som har dårligst energiytelse, for forbrukere som er rammet av energifattigdom, for sosial boligbygging og for husholdninger som står i dilemmaer med hensyn til skjev interessefordeling, samtidig som det tas hensyn til spørsmålet om overkommelige priser. For ytterligere å støtte nødvendige forbedringer av den nasjonale leieboligmassen bør medlemsstatene vurdere å innføre eller fortsette å anvende krav om et visst nivå av energiytelse for utleieeiendommer, i samsvar med energisertifikatene.
- 10) I henhold til Komisjonens konsekvensanalyse vil det i gjennomsnitt være behov for en årlig renovering på 3 % for å oppnå Unionens ambisjoner om energieffektivitet på en kostnadseffektiv måte. Tatt i betraktning at en 1 % økning i energisparingen reduserer importen av gass med 2,6 %, er det av stor betydning å ha klare ambisjoner for renovering av den eksisterende bygningsmassen. Arbeidet med å øke bygningers energiytelse vil derfor bidra aktivt til Unionens energiuavhengighet, og vil dessuten ha stort potensial for å skape arbeidsplasser i Unionen, særlig i små og mellomstore bedrifter. I den forbindelse bør medlemsstatene ta hensyn til behovet for en klar forbindelse mellom sine langsiktige strategier for renovering og relevante initiativer for å fremme kompetanseutvikling og utdanning i bygg- og anleggssektoren og sektoren for energieffektivitet.
- 11) Det bør tas hensyn til behovet for å avhjelpe energifattigdom i samsvar med kriteriene definert av medlemsstatene. Samtidig som medlemsstatene skisserer nasjonale tiltak som bidrar til å avhjelpe energifattigdommen i sine renoveringsstrategier, har de rett til å fastsette hva de anser som relevante tiltak.
- 12) I sine langsiktige strategier for renovering og i planleggingen av tiltak kan medlemsstatene bruke begreper som blant annet tiltaksgrenser, det vil si tidspunkter i en bygnings livssyklus, som for eksempel med hensyn til kostnadseffektivitet eller driftsforstyrrelser er passende for å gjennomføre energieffektiviserende renoveringer.
- 13) Verdens helseorganisasjons retningslinjer av 2009 fastsetter at når det gjelder innendørs luftkvalitet, gir bedre energiytelse i bygninger større komfort og bedre velferd for brukerne samt at det forbedrer helsen. Kuldebroer, utilstrekkelig isolasjon og utilsiktede luftstrømmer kan føre til overflatetemperaturer under luftens duggpunkt og at det dannes fukt. Det er derfor viktig å sikre fullstendig og ensartet isolasjon av bygningen, herunder balkonger, vinduspartier, tak, vegger, dører og gulv, og det bør rettes særlig oppmerksomhet mot å hindre at temperaturen på innvendige flater i bygningen faller under duggpunktstemperaturen.

- 14) Medlemsstatene bør støtte oppgraderinger i eksisterende bygningers energiytelse som bidrar til at det oppnås et sunt innemiljø, herunder ved å fjerne asbest og andre skadelige stoffer, hindre ulovlig fjerning av skadelige stoffer og gjøre det enklere å overholde eksisterende regelverksakter, for eksempel europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/148/EF⁽¹⁾ og (EU) 2016/2284⁽²⁾.
- 15) Det er viktig å sikre at tiltak som forbedrer bygningers energiytelse, ikke bare fokuserer på bygningens klimaskjerm, men omfatter alle relevante elementer og tekniske systemer i en bygning, for eksempel passive elementer som er en del av passive teknikker som har som mål å redusere energibehovet ved oppvarming eller kjøling, energiforbruket til belysning og ventilasjon og dermed forbedre varmekomfort og visuell komfort.
- 16) Finansieringsordninger, stimuleringsstiltak og mobilisering av finansinstitusjoner for energieffektiviserende renoveringer i bygninger bør spille en sentral rolle i nasjonale langsiktige strategier for renovering og bør fremmes aktivt av medlemsstatene. Slike tiltak bør omfatte å fremme energieffektivitetstilstand i forbindelse med sertifisert energieffektiviserende renovering av bygninger, fremme offentlige myndigheters investeringer i en energieffektiv bygningsmasse, for eksempel gjennom offentlig-private partnerskap eller frivillige kontrakter om energiytelse, redusere antatt risiko ved investeringer, framskaffe tilgjengelige og åpne rådgivningsverktøyer og støtteinstrumenter, for eksempel felles kontaktpunkter som yter integrerte energirenoveringstjenester, samt å gjennomføre andre tiltak og initiativer som dem som er nevnt i Kommisjonens initiativ for smart finansiering av smarte bygninger.
- 17) Løsninger basert på natur, for eksempel godt planlagt gatebeplantning, grønne tak og vegger som isolerer og gir bygningene skygge, bidrar til å redusere energibehovet ved å begrense behovet for oppvarming og kjøling og forbedre bygningens energiytelse.
- 18) Det bør oppmuntres til forskning i og prøving av nye løsninger for å forbedre energiytelsen til historiske bygninger og steder, samtidig som kulturarven vernes og bevares.
- 19) For nye bygninger og bygninger som gjennomgår større renoveringer, bør medlemsstatene fremme høyeffektive alternative systemer dersom det er teknisk, funksjonelt og økonomisk gjennomførbart, samtidig som de ivaretar hensyn som sunt inneklima, brannsikring og risiko i forbindelse med kraftig seismisk aktivitet, i samsvar med nasjonale sikkerhetsregler.
- 20) For at målene for politikken for energieffektivitet i bygninger skal nås, bør åpenheten i energisertifikatene forbedres ved å sikre at alle nødvendige parametere for beregninger, både når det gjelder sertifisering og minstekrav til energiytelse, fastsettes og anvendes konsekvent. Medlemsstatene bør treffe egnede tiltak for for eksempel å sikre at ytelsen til installerte, utskiftede eller oppgraderte tekniske bygningsinstallasjoner, for eksempel til romoppvarming, klimaanlegg eller vannoppvarming, dokumenteres med sikte på bygningsertifisering og samsvarskontroll.
- 21) Montering av selvregulerende innretninger i eksisterende bygninger med sikte på separat temperaturregulering i hvert enkelt rom eller, dersom det er begrunnet, i et nærmere angitt oppvarmet område i bygningenshet, bør tas i betraktning dersom det er økonomisk gjennomførbart, for eksempel dersom kostnaden er mindre enn 10 % av de utskiftede varmegeneratorenes samlede kostnader.
- 22) Innovasjon og ny teknologi gjør det også mulig for bygninger å støtte den samlede avkarboniseringen av økonomien, herunder transportsektoren. Eksempelvis kan bygninger benyttes til å framskynde utviklingen av infrastrukturen som kreves for smart lading av elektriske kjøretøyer, og samtidig skape et grunnlag for medlemsstatene til å bruke bilbatterier som en strømkilde, dersom de ønsker det.
- 23) Kombinert med en økt andel produksjon av fornybar elektrisk kraft gir bruk av elektriske kjøretøyer mindre CO₂-utslipp, som igjen fører til bedre luftkvalitet. Elektriske kjøretøyer utgjør en viktig del av en overgang til ren energi basert på energieffektiviseringsstiltak, alternative typer drivstoff, fornybar energi og innovative løsninger for styring av energifleksibilitet. Byggeforskrifter kan brukes effektivt til å innføre målrettede krav som

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/148/EF av 30. november 2009 om vern av arbeidstakere mot farer ved å være utsatt for asbest i arbeidet (EUT L 330 av 16.12.2009, s. 28).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2284 av 14. desember 2016 om reduksjon av nasjonale utslipp av visse luftforurensende stoffer, om endring av direktiv 2003/35/EF og om oppheving av direktiv 2001/81/EF (EUT L 344 av 17.12.2016, s. 1).

støtter utbyggingen av ladeinfrastruktur på parkeringsområder for bygninger som brukes til boligformål, og bygninger som ikke brukes til boligformål. Medlemsstatene bør fastsette tiltak for å forenkle utbyggingen av ladeinfrastruktur med sikte på å fjerne hindringer, for eksempel skjev interessefordeling og administrative vanskeligheter som de enkelte eierne møter når de forsøker å sette opp et ladepunkt på sin parkeringsplass.

- 24) Infrastruktur for kabelføring gir nødvendige forutsetninger for en rask utbygging av ladepunkter, dersom og der det er behov. Medlemsstatene bør sikre utviklingen av elektromobilitet på en balansert og kostnadseffektiv måte. Særlig bør det i forbindelse med en større renovering som berører elektrisk infrastruktur, sikres relevant installering av kabelføringsinfrastruktur. Ved gjennomføringen av kravene til elektromobilitet i nasjonal lovgivning bør medlemsstatene ta behørig hensyn til mulige ulike forhold som eierskap av bygninger og tilstøtende parkeringsområder, offentlige parkeringsområder som drives av private enheter, og bygninger som har både en boligfunksjon og en funksjon som ikke er til boligformål.
- 25) Lett tilgjengelig infrastruktur vil redusere kostnadene ved oppsetting av ladepunkter for de enkelte eierne og sikre at brukerne av elektriske kjøretøyer har tilgang til ladepunkter. Fastsettelse av krav til elektromobilitet på unionsplan med hensyn til forberedelse av parkeringsplasser og oppsetting av ladepunkter, er en effektiv måte å fremme elektriske kjøretøyer på i nær framtid, samtidig som det på mellomlang og lang sikt muliggjør ytterligere utvikling til redusert kostnad.
- 26) Når medlemsstatene fastsetter sine krav til oppsetting av et minste antall ladepunkter for bygninger som ikke brukes til boligformål og har mer enn 20 parkeringsplasser, som skal gjelde fra 2025, bør de ta hensyn til relevante nasjonale, regionale og lokale forhold samt mulige ulike behov og omstendigheter basert på område, bygningstype, dekning med offentlig transport og andre relevante kriterier for å sikre en forholdsmessig og hensiktsmessig utbygging av ladepunkter.
- 27) Visse særlig sårbare geografiske områder kan imidlertid ha særlige vanskeligheter med å oppfylle kravene til elektromobilitet. Dette kan være tilfellet for de mest fjerntliggende regionene som definert i artikkel 349 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV), på grunn av deres fjerne beliggenhet, status som øysamfunn, lite flateinnhold, vanskelig topografi og klima, og på grunn av isolerte mikronett, hvis elektrisitetsnett kan måtte utvikle seg til å håndtere en ytterligere elektrifisering av lokal transport. I slike tilfeller bør medlemsstatene gis mulighet til ikke å anvende kravene til elektromobilitet. Uten hensyn til dette unntaket kan elektrifisering av transport være et viktig verktøy for å ivareta problemer med luftkvaliteten eller forsynings sikkerheten, som disse regionene og systemene ofte står overfor.
- 28) Når medlemsstatene anvender kravene til infrastruktur for elektromobilitet fastsatt i endringene av direktiv 2010/31/EU, som fastsatt i dette direktivet, bør de vurdere behovet for helhetlig og sammenhengende byplanlegging og fremme alternative, sikre og bærekraftige transportmåter og deres støtteinfrastruktur, for eksempel gjennom egen parkeringsinfrastruktur for elsykler og kjøretøyer for personer med nedsatt bevegelsesevne.
- 29) Dagsordenene for det digitale indre markedet og energiunionen bør tilpasses og bidra til felles mål. Digitaliseringen av energisystemet endrer energilandskapet raskt, fra integrering av fornybare energikilder til smarte nett og smartklare bygninger. For å kunne digitalisere byggesektoren er Unionens konnektivitetsmål og ambisjoner for utbygging av kommunikasjonsnett med høy kapasitet viktige for smarte hjem og godt oppkoblede samfunn. Det bør innføres målrettede stimulerings tiltak for å fremme smartklare systemer og digitale løsninger i det bygde miljøet. Dette gir nye muligheter for energisparing ved å gi forbrukerne mer nøyaktige opplysninger om sine forbruksmønstre og gjøre det mulig for nettoperatøren å forvalte nettet mer effektivt.
- 30) Smartklarindikatoren bør brukes til å måle bygningers evne til å bruke informasjons- og kommunikasjonsteknologi og elektroniske systemer til å tilpasse driften av bygninger til behovene til brukerne og nettet, og til å forbedre bygningenes energieffektivitet og samlede ytelse. Smartklarindikatoren bør øke bevisstheten blant bygningseiere og brukere om verdien bak bygningsautomasjon og elektronisk overvåking av tekniske bygningsinstallasjoner, og bør gi brukerne tillit til den faktiske sparingen som disse nye forbedrede funksjonene medfører. Det bør være frivillig for medlemsstatene å bruke ordningen for smartklarvurdering av bygninger.

- 31) For å tilpasse direktiv 2010/31/EU til den tekniske utviklingen bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommisjonen med sikte på å utfylle nevnte direktiv ved å fastsette en definisjon av smartklarindikatoren og en metode for å beregne den. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå, og at slike samråd gjennomføres i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming⁽¹⁾. For å sikre lik deltakelse i forberedelsen av delegerede rettsakter er det også viktig at Europaparlamentet og Rådet mottar alle dokumenter samtidig som medlemsstatenes eksperter, og at deres eksperter gis systematisk adgang til møter i Kommisjonens ekspertgrupper som omhandler forberedelsen av delegerede rettsakter.
- 32) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av direktiv 2010/31/EU, endret ved dette direktivet, bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til nærmere regler for gjennomføring av en frivillig felles unionsordning for smartklarvurdering av bygninger. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽²⁾.
- 33) For å sikre at økonomiske tiltak i forbindelse med energieffektivitet anvendes på best måte ved renovering av bygninger bør slike tiltak være knyttet til kvaliteten på renoveringsarbeidet i lys av den planlagte eller oppnådde energisparingen. Disse tiltakene bør derfor være knyttet til ytelsen til utstyret eller materiellet som brukes ved renoveringen, til installatørens sertifiserings- eller kvalifikasjonsnivå, til en energirevisjon, eller til den forbedringen som oppnås som følge av renoveringen, som bør vurderes ved å sammenligne energisertifikatene som er utstedt før og etter renoveringen, ved å bruke standardverdier eller ved en annen åpen og forholdsmessig metode.
- 34) Gjeldende uavhengige kontrollsystemer for energisertifikater kan brukes til samsvarskontroll og bør styrkes for å sikre at sertifikatene er av god kvalitet. Dersom det uavhengige kontrollsystemet for energisertifikater kompletteres med en valgfri database som går utover kravene i direktiv 2010/31/EU, endret ved dette direktivet, kan det brukes til samsvarskontroll og til å legge fram statistikk for den regionale eller nasjonale bygningsmassen. Dataene om bygningsmassen må være av høy kvalitet, og slike data kan delvis genereres av databasene som nesten alle medlemsstatene nå utarbeider og forvalter med hensyn til energisertifikater.
- 35) Ifølge Kommisjonens konsekvensanalyse ble bestemmelsene om inspeksjoner av varmesystemer og klimaanlegg konstatert å være ineffektive fordi de ikke i tilstrekkelig grad sikret disse tekniske installasjonenes opprinnelige eller senere ytelse. Selv rimelige tekniske løsninger for energieffektivisering med svært kort nedbetalingstid, for eksempel hydraulisk balansering av varmesystemet og installering eller utskifting av termostatventiler, vurderes ikke i tilstrekkelig grad i dag. Bestemmelsene om inspeksjoner bør endres for å sikre bedre resultater fra inspeksjonene. I disse endringene bør det legges vekt på inspeksjoner av sentralvarmesystemer og klimaanlegg, også når disse installasjonene kombineres med ventilasjonssystemer. Disse endringene bør ikke omfatte små varmesystemer som elektriske varmeovner og vedovner når de faller under grenseverdiene for inspeksjon i henhold til direktiv 2010/31/EU, endret ved dette direktivet.
- 36) Ved gjennomføring av inspeksjoner og for å oppnå den tilsiktede forbedringen av bygningers energiytelse i praksis, bør målet være å forbedre den faktiske energiytelsen til varmesystemer, klimaanlegg og ventilasjonssystemer under virkelige bruksforhold. Den faktiske ytelsen til slike systemer styres av energiforbruket under dynamiske varierende typiske eller gjennomsnittlige driftsforhold. Slike forhold krever for det meste bare en del av den nominelle utgangskapasiteten, og inspeksjoner av varmesystemer, klimaanlegg og ventilasjonssystemer bør derfor omfatte en vurdering av utstyrets relevante kapasitet til å forbedre systemets ytelse under forskjellige forhold, for eksempel delastforhold.
- 37) Bygningsautomasjon og elektronisk overvåking av tekniske bygningsinstallasjoner har vist seg å være en effektiv erstatning for inspeksjoner, særlig når det gjelder store systemer, og har stort potensial for å gi kostnadseffektiv og betydelig energisparing for både forbrukere og foretak. Installering av slikt utstyr bør anses som det mest kostnadseffektive alternativet til inspeksjoner i store bygninger som ikke brukes til boligformål, og i bygninger med flere leiligheter som er store nok til å gi en tilbakebetalingstid på under tre år, ettersom det gjør det mulig å treffe tiltak

(1) EUT L 123 av 12.5.2016, s. 1.

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

med hensyn til de opplysningene som er gitt, og dermed sikre energisparing over tid. Når det gjelder små installasjoner, bør installatørens dokumentasjonen av systemets ytelse gjøre det mulig å kontrollere at minstekravene fastsatt for alle tekniske bygningsinstallasjoner overholdes.

- 38) Den nåværende muligheten medlemsstatene har til å velge tiltak på grunnlag av rådgivning som et alternativ til inspeksjon av varmesystemer, klimaanlegg, systemer for kombinert varme- og ventilasjonssystem samt systemer for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem, skal beholdes, forutsatt at det gjennom en rapport som framlegges for Kommisjonen, er dokumentert at den samlede virkningen er likeverdig med virkningen av inspeksjon, før tiltakene anvendes.
- 39) Gjennomføringen av regelmessige inspeksjonsordninger for varme- og klimaanlegg i henhold til direktiv 2010/31/EU medførte betydelige administrative og økonomiske investeringer fra medlemsstatene og privat sektor, herunder til opplæring og akkreditering av sakkyndige, til kvalitetssikring og kontroll samt til kostnadene ved inspeksjoner. Medlemsstater som har truffet de tiltakene som er nødvendige for å innføre regelmessige inspeksjoner, og som har gjennomført effektive inspeksjonsordninger, kan finne det hensiktsmessig å fortsette å bruke disse ordningene, herunder også for mindre varmesystemer og klimaanlegg. I slike tilfeller bør medlemsstatene ikke være forpliktet til å underrette Kommisjonen om disse strengere kravene.
- 40) Uten at det berører medlemsstatenes valg om å anvende settet med standarder som gjelder bygningers energiytelse, utarbeidet i henhold til Kommisjonens mandat M/480 til Den europeiske standardiseringsorganisasjon (CEN), vil det å anerkjenne og fremme disse standardene på tvers av medlemsstatene ha en positiv virkning på gjennomføringen av direktiv 2010/31/EU, endret ved dette direktivet.
- 41) Kommisjonsrekommendasjon (EU) 2016/1318⁽¹⁾ om nesten nullenergibygninger beskrev hvordan gjennomføringen av direktiv 2010/31/EU samtidig kan sikre ombygging av bygningsmassen og overgang til en mer bærekraftig energiforsyning, noe som også støtter strategien for oppvarming og kjøling. For å sikre korrekt gjennomføring bør den generelle rammen for beregning av bygningers energiytelse oppdateres, og det bør oppmuntres til forbedret ytelse for bygningens klimaskjerm med støtte fra arbeidet som er utført av CEN i henhold til Kommisjonens mandat M/480. Medlemsstatene kan velge å utfylle dette ved å legge fram ytterligere numeriske indikatorer, for eksempel for hele bygningens samlede energiforbruk eller klimagassutslipp.
- 42) Dette direktivet bør ikke hindre medlemsstatene i å fastsette mer ambisiøse krav til energiytelse for bygninger og bygningselementer, så lenge disse kravene er forenlige med unionsretten. Det er forenlig med målene for direktiv 2010/31/EU og 2012/27/EU at disse tiltakene under visse omstendigheter kan begrense installeringen eller bruken av produkter som er omfattet av annet gjeldende harmoniseringsregelverk i Unionen, forutsatt at slike krav ikke utgjør en uberettiget markedshindring.
- 43) Ettersom målet for dette direktivet, som er å redusere den energien som kreves for å oppfylle energibehovet som er knyttet til vanlig bruk av bygninger, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av sikret enhetlighet med hensyn til felles mål, forståelse og politisk vilje, bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktivet ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 44) Dette direktivet respekterer fullt ut medlemsstatenes nasjonale særtrekk og forskjeller samt deres myndighet i samsvar med artikkel 194 nr. 2 i TEUV. Videre er målet med dette direktivet å tillate deling av beste praksis for å lette overgangen til en svært energieffektiv bygningsmasse i Unionen.
- 45) I samsvar med den felles politiske erklæringen fra medlemsstatene og Kommisjonen av 28. september 2011 om forklarende dokumenter⁽²⁾ har medlemsstatene forpliktet seg til at underretningen om innarbeidingstiltakene i berettigede tilfeller skal følges av ett eller flere dokumenter som forklarer sammenhengen mellom et direktivs bestanddeler og de tilsvarende delene av de nasjonale innarbeidingsdokumentene. Med hensyn til dette direktivet anser regelgiveren at oversendingen av slike dokumenter er berettiget.

⁽¹⁾ Kommisjonsrekommendasjon (EU) 2016/1318 av 29. juli 2016 med tittelen «on guidelines for the promotion of nearly zero-energy buildings and best practices to ensure that, by 2020, all new buildings are nearly zero-energy buildings» (EUT L 208 av 2.8.2016, s. 46).

⁽²⁾ EUT C 369 av 17.12.2011, s. 14.

46) Direktiv 2010/31/EU og direktiv 2012/27/EU bør derfor endres.

VEDTATT DETTE DIREKTIVET:

Artikkel 1

Endringer i direktiv 2010/31/EU

I direktiv 2010/31/EU gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 2 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 3 skal lyde:

«3. «tekniske bygningsinstallasjoner» teknisk utstyr til romoppvarming, romkjøling, ventilasjon, varmtvann til husholdningsbruk, innebygde lysanlegg, bygningsautomasjon og -styring, produksjon av elektrisk kraft på stedet eller en kombinasjon av disse, herunder de systemene som bruker energi fra fornybare kilder, i en bygning eller bygningsenhet,».

b) Nytt nummer skal lyde:

«3a. «byggningsautomasjons- og styringssystem» et system som består av alle produkter, all programvare og alle tekniske tjenester som kan støtte energieffektiv, økonomisk og sikker drift av tekniske bygningsinstallasjoner gjennom automatisk kontroll, og ved å forenkle den manuelle styringen av disse tekniske bygningsinstallasjonene,».

c) Nye numre skal lyde:

«15a. «varmesystem» en kombinasjon av de komponentene som kreves for å oppnå en form for behandling av inne-luften, og som gjør at temperaturen kan økes,

15b. «varmegenerator» den delen av et varmesystem som produserer nyttbar varme ved hjelp av en eller flere av følgende prosesser:

a) Forbrenning av brensel, for eksempel i en kjel.

b) Joule-effekten som finner sted i varmeelementene i et oppvarmingssystem med elektrisk motstand.

c) Oppsamling av varme fra omgivelsesluft, avtrekksluft eller en vann- eller jordkilde ved hjelp av en varmepumpe,

15c. «kontrakt om energiytelse» en kontrakt om energiytelse som definert i artikkel 2 nr. 27 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU(*),

(*) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU av 25. oktober 2012 om energieffektivitet, endring av direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU og oppheving av direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 av 14.11.2012, s. 1).».

d) Nytt nummer skal lyde:

«20. «isolert mikronett» et isolert mikronett som definert i artikkel 2 nr. 27 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/72/EF(*)».

(*) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/72/EF av 13. juli 2009 om felles regler for det indre marked for elektrisk kraft og om oppheving av direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 av 14.8.2009, s. 55).».

2) Ny artikkel skal lyde:

«Artikkel 2a

Langsiktig strategi for renovering

1. Hver medlemsstat skal utarbeide en langsiktig renoveringsstrategi for å støtte renoveringen av den nasjonale massen av bygninger som brukes til boligformål og som ikke brukes til boligformål, både offentlige og private, til en svært energieffektiv og avkarbonisert bygningsmasse innen 2050, og for å legge til rette for en kostnadseffektiv ombygging av eksisterende bygninger til nesten nullenergibygninger. Hver langsiktige renoveringsstrategi skal framlegges i samsvar med gjeldende planleggings- og rapporteringsforpliktelser og skal omfatte

- a) en oversikt over den nasjonale bygningsmassen, eventuelt basert på statistisk prøvetaking og forventet andel av renoverte bygninger i 2020,
- b) identifisering av kostnadseffektive renoveringsmetoder som er relevante for bygningstypen og klimasonen, idet det tas hensyn til mulige relevante tiltaksgrenser i bygningens livssyklus, dersom det er relevant,
- c) politikk og tiltak for å fremme kostnadseffektiv totalrenovering av bygninger, herunder trinnvis totalrenovering, og for å støtte målrettede kostnadseffektive tiltak og renovering, for eksempel ved å innføre en valgfri ordning for bygningsrenoveringspass,
- d) en oversikt over politikk og tiltak som rettes inn mot de segmentene i den nasjonale bygningsmassen som har dårligst energiytelse, dilemmaer med hensyn til skjev interessefordeling og markedssvikt samt en oversikt over relevante nasjonale tiltak som bidrar til å avhjelpe energifattigdom,
- e) politikk og tiltak som rettes inn mot alle offentlige bygninger,
- f) en oversikt over nasjonale initiativer for å fremme smart teknologi og godt oppkoblede bygninger og samfunn samt ferdigheter og utdanning i bygge- og energieffektivitetssektorene, og
- g) et evidensbasert overslag over forventet energisparing og generelle fordeler, for eksempel med hensyn til helse, sikkerhet og luftkvalitet.

2. I sin langsiktige strategi for renovering skal hver medlemsstat utarbeide en kjøreplan med tiltak og nasjonalt fastsatte og målbare framdriftsindikatorer, med sikte på å nå det langsiktige 2050-målet om å redusere klimagassutslippene i Unionen med 80-95 % sammenlignet med 1990, for å sikre en svært energieffektiv og avkarbonisert nasjonal bygningsmasse, og for å legge til rette for en kostnadseffektiv ombygging av eksisterende bygninger til nesten nullenergibygninger. Kjøreplanen skal inneholde veiledende milepæler for 2030, 2040 og 2050 og angi hvordan de bidrar til at Unionens mål for energieffektivitet nås i samsvar med direktiv 2012/27/EU.

3. For å støtte mobiliseringen av investeringer i den renoveringen som er nødvendig for å nå målene nevnt i nr. 1, skal medlemsstatene gjøre det enklere å få tilgang til hensiktsmessige ordninger for

- a) sammenslåing av prosjekter, herunder ved hjelp av investeringsplattformer eller -grupper og konsortier av små og mellomstore bedrifter, for å gi investorer tilgang og tilby pakkeløsninger for potensielle kunder,
- b) reduksjon av den antatte risikoen ved energieffektiviseringsoperasjoner for investorer og privat sektor,
- c) bruk av offentlig finansiering for å mobilisere ytterligere privatsektorinvesteringer eller håndtere spesifikk markedssvikt,
- d) styring av investeringer mot en energieffektiv offentlig bygningsmasse i samsvar med Eurostats retningslinjer, og
- e) tilgjengelige og åpne rådgivningsverktøyer, for eksempel felles kontaktpunkter for forbrukere og energirådgivningstjenester, om relevante energieffektiviserende renoveringer og finansieringsordninger.

4. Kommisjonen skal samle inn og spre, minst til offentlige myndigheter, beste praksis for vellykkede offentlige og private finansieringsordninger for energieffektiviserende renoveringer, samt opplysninger om ordninger for sammenslåing av småskalaprosjekter innen energieffektiviserende renovering. Kommisjonen skal identifisere og spre beste praksis for økonomiske stimulerings tiltak for renovering fra et forbrukerperspektiv, idet det tas hensyn til forskjeller i kostnadseffektivitet mellom medlemsstatene.

5. For å støtte utviklingen i sin langsiktige renoveringsstrategi skal hver enkelt medlemsstat gjennomføre en offentlig høring om den langsiktige renoveringsstrategien før den framlegges for Kommisjonen. Hver medlemsstat skal ta med et sammendrag av resultatene fra den offentlige høringen som vedlegg til sin langsiktige renoveringsstrategi.

Hver medlemsstat skal fastsette nærmere regler for høringen på en inkluderende måte ved gjennomføringen av sin langsiktige renoveringsstrategi.

6. Hver medlemsstat skal ta med nærmere opplysninger om gjennomføringen av sin forrige langsiktige renoveringsstrategi som vedlegg til den langsiktige renoveringsstrategien, herunder opplysninger om planlagt politikk og planlagte tiltak.

7. Hver medlemsstat kan bruke sin langsiktige renoveringsstrategi for å håndtere brannsikring og risiko i forbindelse med kraftig seismisk aktivitet som påvirker energieffektiverende renoveringer og bygningers levetid.»

3) Artikkel 6 skal lyde:

«Artikkel 6

Nye bygninger

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre at nye bygninger oppfyller minstekravene til energiytelse fastsatt i samsvar med artikkel 4.

2. Før oppføringen av nye bygninger starter, skal medlemsstatene sikre at det tas hensyn til den tekniske, miljømessige og økonomiske gjennomførbarheten av eventuelle høyeffektive alternative systemer, dersom slike er tilgjengelige.»

4) I artikkel 7 skal femte ledd lyde:

«Medlemsstatene skal i forbindelse med bygninger som gjennomgår større renoveringer, fremme høyeffektive alternative systemer, i den grad det er teknisk, funksjonelt og økonomisk gjennomførbart, og skal ivareta hensyn som sunt inn klima, brannsikring og risiko i forbindelse med kraftig seismisk aktivitet.»

5) Artikkel 8 skal lyde:

«Artikkel 8

Tekniske bygningsinstallasjoner, elektromobilitet og smartklarindikator

1. For å optimalisere tekniske bygningsinstallasjoners energibruk skal medlemsstatene fastsette krav til slike installasjoner når det gjelder samlet energiytelse, riktig installasjon og egnet dimensjonering, justering og kontroll av de tekniske bygningsinstallasjonene som er installert i eksisterende bygninger. Medlemsstatene kan også anvende disse kravene på nye bygninger.

Det skal fastsettes krav til nye tekniske bygningsinstallasjoner og til tekniske bygningsinstallasjoner som skiftes ut eller oppgraderes, og disse kravene skal anvendes i den grad det er teknisk, økonomisk og funksjonelt gjennomførbart.

Medlemsstatene skal kreve at nye bygninger, dersom det er teknisk og økonomisk gjennomførbart, er utstyrt med selvregulerende innretninger for separat regulering av temperaturen i hvert rom, eller, dersom det er begrunnet, i en angitt oppvarmet sone av bygningsenheten. I eksisterende bygninger skal installering av slike selvregulerende innretninger kreves når varmegeneratorer skiftes ut, dersom det er teknisk og økonomisk gjennomførbart.

2. Med hensyn til nye bygninger som ikke brukes til boligformål, og bygninger som ikke brukes til boligformål som gjennomgår større renoveringer, og som har mer enn ti parkeringsplasser, skal medlemsstatene sikre at det settes opp minst ett ladepunkt i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/94/EU(*) samt kabelføringsinfrastruktur, det vil si rør for elektriske kabler, for minst en av hver femte parkeringsplass, slik at det på et senere tidspunkt kan settes opp ladepunkter for elektriske kjøretøyer dersom

- a) parkeringsområdet ligger inne i bygningen og, når det gjelder større renoveringer, renoveringstiltakene omfatter parkeringsområdet eller bygningens elektriske infrastruktur, eller
- b) parkeringsområdet fysisk grenser til bygningen og, når det gjelder større renoveringer, renoveringstiltakene omfatter parkeringsområdet eller parkeringsområdets elektriske infrastruktur.

Kommisjonen skal innen 1. januar 2023 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om et mulig bidrag til en boligpolitikk i Unionen som fremmer elektromobilitet, og skal eventuelt foreslå tiltak med hensyn til dette.

3. Medlemsstatene skal innen 1. januar 2025 fastsette krav til oppsetting av et minste antall ladepunkter for alle bygninger som ikke brukes til boligformål, og som har mer enn 20 parkeringsplasser.

4. Medlemsstatene kan beslutte ikke å fastsette eller anvende kravene nevnt i nr. 2 og 3 på bygninger som eies og benyttes av små og mellomstore bedrifter som definert i avdeling I i vedlegget til kommisjonsrekommandasjon 2003/361/EF(**).

5. Med hensyn til nye bygninger som brukes til boligformål, og bygninger som brukes til boligformål som gjennomgår større renoveringer, og som har mer enn ti parkeringsplasser, skal medlemsstatene sikre at det settes opp kabelføringsinfrastruktur, det vil si rør for elektriske kabler, for hver parkeringsplass, slik at det på et senere tidspunkt kan settes opp ladepunkter for elektriske kjøretøyer dersom

- a) parkeringsområdet ligger inne i bygningen og, når det gjelder større renoveringer, renoveringstiltakene omfatter parkeringsområdet eller bygningens elektriske infrastruktur, eller
- b) parkeringsområdet fysisk grenser til bygningen og, når det gjelder større renoveringer, renoveringstiltakene omfatter parkeringsområdet eller parkeringsområdets elektriske infrastruktur.

6. Medlemsstatene kan beslutte ikke å anvende nr. 2, 3 og 5 på særlige kategorier av bygninger dersom

- a) når det gjelder nr. 2 og 5, søknader om byggetillatelse eller tilsvarende søknader er inngitt innen 10. mars 2021,
- b) den nødvendige kabelføringsinfrastrukturen vil være avhengig av isolerte mikronett, eller bygningene ligger i de mest fjerntliggende regionene i henhold til artikkel 349 i TEUV, dersom dette vil føre til betydelige problemer for driften av det lokale energisystemet og vil kunne sette stabiliteten i det lokale nettet i fare,
- c) kostnaden til lade- og kabelføringsinstallasjonene overstiger 7 % av den samlede kostnaden ved den større renoveringen av bygningen,
- d) en offentlig bygning allerede er omfattet av sammenlignbare krav i samsvar med innarbeidingen av direktiv 2014/94/EU.

7. Medlemsstatene skal fastsette tiltak for å forenkle utbyggingen av ladepunkter i nye og eksisterende bygninger som brukes til boligformål og som ikke brukes til boligformål, og ta hensyn til mulige hindringer i regelverket, herunder framgangsmåter for tillatelse og godkjenning, uten at dette berører medlemsstatenes eiendoms- og leierett.

8. Medlemsstatene skal vurdere behovet for en sammenhengende politikk for bygninger, myk og grønn mobilitet og byplanlegging.

9. Når en teknisk bygningsinstallasjon installeres, skiftes ut eller oppgraderes, skal medlemsstatene sikre at den samlede energiytelsen til den endrede delen og eventuelt den fullstendige endrede installasjonen vurderes. Resultatene skal dokumenteres og videreformidles til bygningseieren slik at de forblir tilgjengelige og kan brukes til å kontrollere at minstekravene fastsatt i samsvar med nr. 1 i denne artikkelen er oppfylt, samt til å utstede energisertifikater. Med forbehold for artikkel 12 skal medlemsstatene beslutte om de skal kreve at det utstedes et nytt energisertifikat.

10. Kommisjonen skal innen 31. desember 2019 vedta en delegert rettsakt i samsvar med artikkel 23 som utfyller dette direktivet ved å opprette en frivillig felles unionsordning for smartklarvurdering av bygninger. Vurderingen skal bygge på en vurdering av en bygnings eller bygningsenhets evne til å tilpasse driften til behovene til brukeren og nettet, og til å forbedre energieffektiviteten og den samlede ytelsen.

I samsvar med vedlegg IA skal den frivillige felles unionsordningen for smartklarvurdering av bygninger

- a) fastsette en definisjon av smartklarindikatoren, og
- b) fastsette en metode for å beregne den.

11. Kommisjonen skal innen 31. desember 2019 og etter å ha rådspurt relevante berørte parter, vedta en gjennomføringsrettsakt med nærmere opplysninger om de tekniske vilkårene for effektiv gjennomføring av ordningen nevnt i nr. 10 i denne artikkelen, herunder en tidsplan for en ikke-bindende prøvingsfase på nasjonalt plan, og som klargjør den utfyllende sammenhengen mellom ordningen og energisertifikatene nevnt i artikkel 11.

Nevnte gjennomføringsrettsakt skal vedtas etter undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 26 nr. 3.

(*) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/94/EU av 22. oktober 2014 om utbygging av en infrastruktur for alternativt drivstoff (EUT L 307 av 28.10.2014, s. 1).

(**) Kommisjonsrekommandasjon av 6. mai 2003 «concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises» (EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36).».

6) I artikkel 10 erstattes nr. 6 med følgende:

«6. Medlemsstatene skal knytte sine økonomiske tiltak for energieffektivisering ved renovering av bygninger til måltet eller oppnådd energisparing, som fastsatt ved hjelp av ett eller flere av følgende kriterier:

- a) Energiytelsen til utstyret eller materiellet som brukes ved renoveringen; i så fall skal utstyret eller materiellet som brukes ved renoveringen, installeres av en installatør med relevant sertifiserings- eller kvalifikasjonsnivå.
- b) Standardverdier for beregning av energisparing i bygninger.
- c) Forbedringen som er oppnådd som følge av slik renovering, ved å sammenligne energisertifikater som er utstedt før og etter renovering.
- d) Resultatene av en energirevisjon.
- e) Resultatene av en annen relevant, åpen og forholdsmessig metode som viser forbedringen i energiytelse.

6a. Databaser for energisertifikater skal gjøre det mulig å samle inn data om det målte eller beregnede energiforbruket i de aktuelle bygningene, herunder minst offentlige bygninger som det er utstedt et energisertifikat for, som nevnt i artikkel 13, i samsvar med artikkel 12.

6b. Som et minstekrav skal aggregerte, anonymiserte data som er i samsvar med Unionens og nasjonale krav til vern av personopplysninger, på anmodning gjøres tilgjengelige for statistikk- og forskningsformål og for bygningseieren.».

7) Artikkel 14 og 15 skal lyde:

«Artikkel 14

Inspeksjon av varmesystemer

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltakene som er nødvendige for å gjennomføre regelmessige inspeksjoner av de tilgjengelige delene av varmesystemer eller systemer for kombinert romoppvarming og ventilasjon med en nominell nytteeffekt på over 70 kW, for eksempel varmegeneratorer, styringssystemer og sirkulasjonspumper som brukes til oppvarming av bygninger. Inspeksjonen skal omfatte en vurdering av varmegeneratorens effektivitet og størrelse sammenlignet med bygningens oppvarmingsbehov og eventuelt ta hensyn til kapasiteten til varmesystemet eller systemet for kombinert romoppvarming og ventilasjon for å optimere ytelsen under typiske eller gjennomsnittlige driftsforhold.

Dersom det ikke er gjort noen endringer i varmesystemet eller systemet for kombinert romoppvarming og ventilasjon, eller i bygningens oppvarmingsbehov etter en inspeksjon som er utført i henhold til dette nummeret, kan medlemsstatene velge ikke å kreve at vurderingen av varmegeneratorens størrelse gjentas.

2. Tekniske bygningsinstallasjoner som uttrykkelig omfattes av et avtalt kriterium for energiytelse eller en kontraktsregulert ordning som angir et avtalt nivå for energieffektivisering, for eksempel kontrakter om energiytelse, eller som drives av et forsyningsforetak eller en nettoperatør og derfor er underlagt ytelsesovervåkingstiltak på systemsiden, skal unntas fra kravene fastsatt i nr. 1, forutsatt at den samlede virkningen av en slik framgangsmåte tilsvarer den som følger av nr. 1.

3. Som et alternativ til nr. 1 og forutsatt at den samlede virkningen er likeverdig med den som følger av nr. 1, kan medlemsstatene velge å treffe tiltak for å sikre at det gis råd til brukerne om utskifting av varmegeneratorer, andre endringer av varmesystemet eller systemet for kombinert romoppvarming og ventilasjon samt alternative løsninger for å vurdere systemenes effektivitet og om de har en hensiktsmessig størrelse.

Før de alternative tiltakene nevnt i første ledd anvendes, skal hver medlemsstat gjennom å framlegge en rapport for Kommissjonen dokumentere at tiltakenes virkning er likeverdig med virkningen av tiltakene nevnt i nr. 1.

En slik rapport skal framlegges i samsvar med gjeldende planleggings- og rapporteringsforpliktelser.

4. Medlemsstatene skal, når det er teknisk og økonomisk gjennomførbart, fastsette krav for å sikre at bygninger som ikke brukes til boligformål og har en nominell nytteeffekt for varmesystemer eller systemer for kombinert romoppvarming og ventilasjon på over 290 kW, innen 2025 er utstyrt med bygningsautomasjons- og styringssystemer.

Bygningsautomasjons- og styringssystemene skal kunne

- a) kontinuerlig overvåke, registrere, analysere og gjøre det mulig å justere energiforbruket,
  - b) fastsette referanseverdier for bygningens energieffektivitet, påvise effektivitetstap i tekniske bygningsinstallasjoner og underrette vedkommende som er ansvarlig for anleggene eller den bygningstekniske forvaltningen, om muligheter for energieffektivisering, og
  - c) muliggjøre kommunikasjon med tilkoblede tekniske bygningsinstallasjoner og andre apparater i bygningen og samvirke med tekniske bygningsinstallasjoner på tvers av ulike typer av patentbeskyttede teknologier, innretninger og utstyr.
5. Medlemsstatene kan fastsette krav for å sikre at bygninger som brukes til boligformål, er utstyrt med
- a) funksjoner for kontinuerlig elektronisk overvåking som måler systemenes effektivitet og informerer eiere eller ledere dersom den har falt betydelig, og når vedlikehold av systemet er nødvendig, og
  - b) effektive kontrollfunksjoner for å sikre optimal produksjon, distribusjon, lagring og bruk av energi.
6. Bygninger som er i samsvar med nr. 4 eller 5, skal unntas fra kravene i nr. 1.

Artikkel 15

Inspeksjon av klimaanlegg

1. Medlemsstatene skal treffe de tiltakene som er nødvendige for å gjennomføre regelmessige inspeksjoner av de tilgjengelige delene av klimaanlegg eller systemer for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem med en nominell nytteeffekt på over 70 kW. Inspeksjonen skal omfatte en vurdering av klimaanleggets effektivitet og størrelse sammenlignet med bygningens behov for kjøling og eventuelt ta hensyn til kapasiteten til klimaanlegget eller systemet for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem, for å optimere ytelsen under typiske eller gjennomsnittlige driftsforhold.

Dersom det ikke er gjort noen endringer i klimaanlegget eller systemet for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem, eller i bygningens behov for kjøling etter en inspeksjon som er utført i henhold til dette nummeret, kan medlemsstatene velge ikke å kreve at vurderingen av klimaanleggets størrelse gjentas.

Medlemsstater som opprettholder strengere krav i henhold til artikkel 1 nr. 3, er fritatt for plikten til å underrette Kommissjonen om dem.

2. Tekniske bygningsinstallasjoner som uttrykkelig omfattes av et avtalt kriterium for energiytelse eller en kontraktsregulert ordning som angir et avtalt nivå for energieffektivisering, for eksempel kontrakter om energiytelse, eller som drives av et forsyningsforetak eller en nettoperør og derfor er underlagt ytelsesovervåkingstiltak på systemsiden, skal unntas fra kravene fastsatt i nr. 1, forutsatt at den samlede virkningen av en slik framgangsmåte tilsvarer den som følger av nr. 1.

3. Som et alternativ til nr. 1 og forutsatt at den samlede virkningen er likeverdig med den som følger av nr. 1, kan medlemsstatene velge å treffe tiltak for å sikre at det gis råd til brukerne om utskifting av klimaanlegg eller systemer for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem, andre endringer av klimaanlegget eller systemet for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem samt alternative løsninger for å vurdere systemenes effektivitet og om de har en hensiktsmessige størrelse.

Før de alternative tiltakene nevnt i første ledd anvendes, skal hver medlemsstat gjennom å framlegge en rapport for Kommisjonen dokumentere at tiltakenes virkning er likeverdig med virkningen av tiltakene nevnt i nr. 1.

En slik rapport skal framlegges i samsvar med gjeldende planleggings- og rapporteringsforpliktelser.

4. Medlemsstatene skal, når det er teknisk og økonomisk gjennomførbart, fastsette krav for å sikre at bygninger som ikke brukes til boligformål og har en nominell nytteeffekt for klimaanlegg eller systemer for kombinert klimaanlegg og ventilasjonssystem på over 290 kW, innen 2025 er utstyrt med bygningsautomasjons- og styringssystemer.

Bygningsautomasjons- og styringssystemene skal kunne

- a) kontinuerlig overvåke, registrere, analysere og gjøre det mulig å justere energiforbruket,
- b) fastsette referanseverdier for bygningens energieffektivitet, påvise effektivitetstap i tekniske bygningsinstallasjoner og underrette vedkommende som er ansvarlig for anleggene eller den bygningstekniske forvaltningen, om muligheter for energieffektivisering, og
- c) muliggjøre kommunikasjon med tilkoblede tekniske bygningsinstallasjoner og andre apparater i bygningen og samvirke med tekniske bygningsinstallasjoner på tvers av ulike typer av patentbeskyttede teknologier, innretninger og utstyr.

5. Medlemsstatene kan fastsette krav for å sikre at bygninger som brukes til boligformål, er utstyrt med

- a) funksjoner for kontinuerlig elektronisk overvåking som måler systemenes effektivitet og informerer eiere eller ledere dersom den har falt betydelig, og når vedlikehold av systemet er nødvendig, og
- b) effektive kontrollfunksjoner for å sikre optimal produksjon, distribusjon, lagring og bruk av energi.

6. Bygninger som er i samsvar med nr. 4 eller 5, skal unntas fra kravene i nr. 1.»

8) Artikkel 19 skal lyde:

«Artikkel 19

Gjennomgåelse

Kommisjonen skal med bistand fra komiteen nedsatt ved artikkel 26 innen 1. januar 2026 gjennomgå dette direktivet i lys av erfaringene og framskrittene som er gjort i løpet av dets anvendelse, og ved behov framlegge forslag.

Som ledd i denne gjennomgåelsen skal Kommisjonen undersøke på hvilken måte medlemsstatene kan anvende integrerte distrikts- eller nabolagsstrategier i Unionens bolig- og energieffektivitetspolitikk, samtidig som det sikres at hver enkelt bygning oppfyller minstekravene til energiytelse, for eksempel ved hjelp av overordnede renoveringsordninger som gjelder for en rekke bygninger i en arealmessig sammenheng i stedet for en enkelt bygning.

Kommisjonen skal særlig vurdere behovet for ytterligere forbedring av energisertifikatene i samsvar med artikkel 11.»

9) Ny artikkel skal lyde:

«Artikkel 19a

Forundersøkelser

Før 2020 skal Kommisjonen gjennomføre en forundersøkelse som klargjør mulighetene og tidsplanen for innføring av inspeksjon av enkeltstående ventilasjonssystemer og et valgfritt bygningsrenoveringspass som utfyller energisertifikatene, for å gi en langsiktig, trinnvis kjøreplan for renovering for en bestemt bygning basert på kvalitetskriterier etter en energirevisjon, og som skisserer relevante tiltak og renoveringer som kan forbedre energiytelsen.»

10) I artikkel 20 nr. 2 skal første ledd lyde:

«2. Medlemsstatene skal særlig informere eiere eller leietakere av bygninger om energisertifikater, herunder om formålene med og målene for disse, om kostnadseffektive tiltak og eventuelt om finansielle instrumenter, for å forbedre bygningens energiytelse, og om utskifting av kjeler fyrt med fossilt brensel med mer bærekraftige alternativer. Medlemsstatene skal gi denne informasjonen via tilgjengelige og åpne rådgivningsverktøyer, for eksempel råd om renovering og felles kontaktpunkter.»

11) Artikkel 23 skal lyde:

«Artikkel 23

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen på vilkårene fastsatt i denne artikkelen.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter nevnt i artikkel 5, 8 og 22 skal gis Kommisjonen for en periode på fem år fra 9. juli 2018. Kommisjonen skal utarbeide en rapport om den delegerte myndigheten senest ni måneder før utgangen av femårsperioden. Den delegerte myndigheten skal stilltiende forlenges med perioder av samme varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg slik forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 5, 8 og 22 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som er angitt i beslutningen, opphører å gjelde. Den får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Før Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den rådspørre sakkyndige utpekt av hver medlemsstat i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming.
5. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
6. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 8 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse mot rettsakten innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet eller Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet innen utløpet av denne fristen har underrettet Kommisjonen om at de ikke kommer til å gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.»

12) Artikkel 24 og 25 utgår.

13) Artikkel 26 skal lyde:

«Artikkel 26

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

14) Vedleggene endres i samsvar med vedleggene til dette direktivet.

Artikkel 2

Endring av direktiv 2012/27/EU

I direktiv 2012/27/EU skal artikkel 4 lyde:

«Artikkel 4

Renovering av bygninger

En første versjon av medlemsstatenes langsiktige strategier for å mobilisere investeringer i renoveringen av den nasjonale massen av bygninger som brukes til boligformål og forretningsbygninger, både offentlige og private, skal offentliggjøres innen 30. april 2014 og oppdateres hvert tredje år deretter og framlegges for Kommisjonen som en del av de nasjonale handlingsplanene for energieffektivitet.»

*Artikkel 3***Innarbeiding i nasjonal rett**

1. Medlemsstatene skal innen 10. mars 2020 sette i kraft de lovene og forskriftene som er nødvendige for å etterkomme dette direktivet. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktivet, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. De skal også inneholde en erklæring om at henvisninger i gjeldende lover og forskrifter som innarbeider direktiv 2010/31/EU eller 2012/27/EU skal forstås som henvisninger til nevnte direktiver, endret ved dette direktivet. Nærmere regler for henvisningen og ordlyden i erklæringen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelsene som de vedtar på det området dette direktivet omhandler.

*Artikkel 4***Ikrafttredelse**

Dette direktivet trer i kraft den 20. dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 5***Adressater**

Dette direktivet er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg 30. mai 2018.

For Europaparlamentet

A. TAJANI

President

For Rådet

L. PAVLOVA

Formann

—

VEDLEGG

I vedleggene til direktiv 2010/31/EF gjøres følgende endringer:

1) I vedlegg I gjøres følgende endringer:

a) Nr. 1 skal lyde:

«1. En bygnings energiytelse skal bestemmes på grunnlag av beregnet eller faktisk energiforbruk og skal gjenspeile typisk energiforbruk til romoppvarming, romkjøling, varmtvann til husholdningsbruk, ventilasjon, innebygd belysning og andre tekniske bygningsinstallasjoner.

En bygnings energiytelse skal uttrykkes med en numerisk indikator for forbruk av primærenergi i kWh/(m²/år) med henblikk på både energisertifisering og oppfyllelse av minstekrav til energiytelse. Metoden for å fastsette en bygnings energiytelse skal være oversiktlig og åpen for innovasjon.

Medlemsstatene skal beskrive sin nasjonale beregningsmetode i samsvar med de nasjonale vedleggene til de overordnede standardene, det vil si ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 og 52018-1, som er utarbeidet i henhold til mandat M/480 som er gitt Den europeiske standardiseringsorganisasjon (CEN). Denne bestemmelsen skal ikke utgjøre en rettslig kodifisering av nevnte standarder.».

b) Nr. 2 skal lyde:

«2. Energibehovet til romoppvarming, romkjøling, varmtvann til husholdningsbruk, ventilasjon, belysning og andre tekniske bygningsinstallasjoner skal beregnes for å optimalisere nivåene for helse, inneluftkvalitet og komfort som er fastsatt av medlemsstatene på nasjonalt eller regionalt plan.

Beregningen av primærenergi skal baseres på primærenergifaktorer eller vektingsfaktorer per energibærer, som kan være basert på nasjonale, regionale eller lokale årlige og eventuelt også sesongmessige eller månedlige vektede gjennomsnitt, eller på mer spesifikke opplysninger som gjøres tilgjengelige for enkeltstående fjernvarmeanlegg.

Primærenergifaktorene eller vektingsfaktorene skal defineres av medlemsstatene. Når disse faktorene brukes til å beregne energiytelse, skal medlemsstatene sikre at den optimale energiytelsen til bygningens klimaskjerm etterstrebes.

Ved beregningen av primærenergifaktorene for å beregne bygningers energiytelse kan medlemsstatene ta hensyn til fornybare energikilder som leveres via energibæreren, og fornybare energikilder som produseres og brukes på stedet, forutsatt at det skjer på et ikke-diskriminerende grunnlag.».

c) Nytt nummer skal lyde:

«2a. For å uttrykke en bygnings energiytelse kan medlemsstatene definere ytterligere numeriske indikatorer for det samlede forbruket av primærenergi, forbruket av ikke-fornybar primærenergi og forbruket av fornybar primærenergi, samt for klimagassutslipp produsert i kg CO₂eq/(m²/år).».

d) I nr. 4 skal innledningen lyde:

«4. Det skal tas hensyn til den positive virkningen av følgende faktorer:».

2) Nytt vedlegg skal lyde:

«VEDLEGG IA

FELLES GENERELL RAMME FOR SMARTKLARVURDERING AV BYGNINGER

1. Kommisjonen skal fastsette en definisjon av smartklarindikatoren og en metode for å beregne den for å vurdere en bygning eller bygningsenhets evne til å tilpasse driften til behovene til brukeren og nettet, og til å forbedre energieffektiviteten og den samlede ytelsen.

Smartklarindikatoren skal omfatte funksjoner for økt energisparing, referansemåling og fleksibilitet samt økt funksjonalitet og kapasitet som følger av mer sammenkoblede og smarte innretninger.

Metoden skal ta hensyn til funksjoner som smartmålere, bygningsautomasjons- og styringssystemer, selvregulerende innretninger for regulering av innetemperatur, innebygde husholdningsapparater, ladepunkter for elektriske kjøretøyer, energilagring og detaljerte funksjoner samt disse funksjonenes interoperabilitet, og også fordeler for inneklima, energi-effektivitet, ytelsesnivåer og muliggjort fleksibilitet.

2. Metoden skal bygge på tre hovedfunksjoner knyttet til bygningen og dens tekniske bygningsinstallasjoner:
  - a) Evne til å opprettholde energiytelsen og driften av bygningen gjennom tilpasning av energiforbruket, for eksempel ved bruk av energi fra fornybare kilder.
  - b) Evne til å tilpasse driftstilstanden etter brukerens behov, samtidig som det tas behørig hensyn til brukervennlighet, opprettholdelse av et sunt inneklima og evnen til å avgi rapport om energiforbruket.
  - c) Fleksibilitet i en bygning samlede behov for elektrisk kraft, herunder dens evne til å gjøre det mulig å delta i aktiv og passiv samt implisitt og eksplisitt etterspørselsfleksibilitet i forhold til nettet, for eksempel gjennom fleksibilitet og lastfordeling.
3. I metoden kan det videre tas hensyn til
  - a) interoperabiliteten mellom systemer (smartmålere, bygningsautomasjons- og styringssystemer, innebygde husholdningsapparater, selvregulerende innretninger for regulering av innetemperatur i bygningen, sensorer for inneluftkvalitet og ventilasjonsanlegg), og
  - b) den positive virkningen av eksisterende kommunikasjonsnett, særlig forekomsten av fysisk bygningsinfrastruktur klargjort for høyhastighetsnett, for eksempel det frivillige merket for «bredbåndsklar», og at det finnes et tilgangspunkt for flerbolighus, i samsvar med artikkel 8 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/61/EU(*)).
4. Metoden skal ikke ha negativ innvirkning på eksisterende nasjonale ordninger for energisertifisering, og skal bygge på tilknyttede initiativer på nasjonalt plan, idet det tas hensyn til prinsippet om brukeres eiendomsrett, vern av personopplysninger, personvern og sikkerhet, i samsvar med relevant unionsrett om vern av personopplysninger og personvern samt beste tilgjengelige teknologi for cybersikkerhet.
5. Metoden skal fastsette det best egnede formatet for parameteren for smartklarindikator og skal være enkel, åpen og lett forståelig for forbrukere, eiere, investorer og markedsdeltakere innen etterspørselsfleksibilitet.

(*) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/61/EU av 15. mai 2014 om tiltak for å redusere kostnadene ved utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon (EUT L 155 av 23.5.2014, s. 1).».

- 3) I vedlegg II gjøres følgende endringer:
  - a) I nr. 1 skal første ledd lyde:

«Vedkommende myndigheter, eller organer som vedkommende myndigheter har delegert ansvaret for å gjennomføre det uavhengige kontrollsystemet til, skal foreta et tilfeldig utvalg av alle energisertifikater som utstedes årlig, og kontrollere disse. Utvalget skal være tilstrekkelig stort til å sikre statistisk signifikante resultater med hensyn til overholdelse.».
  - b) Nytt nummer skal lyde:

«3. Dersom opplysninger legges til i en database, skal for overvåkings- og kontrollformål nasjonale myndigheter kunne identifisere hvem som har lagt til opplysningene.».